

HELSINGØR KOMMUNES VETERANPOLITIK

HELSINGØR KOMMUNES VETERANPOLITIK

BAGGRUND

I runde tal har 60.000 danskere været udsendt i international tjeneste siden 1948, hvilket gør dem til veteraner. En veteran er en person, der – som enkeltperson eller i en enhed – har været udsendt i mindst én international operation. Det kan være såvel soldater som politifolk, læger og andre faggrupper. Personen kan fortsat være ansat i Forsvaret eller anden myndighed, men kan også være overgået til det civile uddannelsessystem, arbejdsmarked eller andet. De fleste har været udsendt i regi af Forsvaret, men også Politiet og forskellige NGO'er har løst vigtige opgaver uden for Danmarks grænser, og de fortjener alle respekt og anerkendelse for deres indsats.

Helsingør Kommune anerkender og støtter veteranerne og deres pårørende i henhold til de serviceforpligtelser, enhver dansk kommune har og med særligt fokus på, hvad der gør veteranerne og deres pårørende unikke. De pårørende til veteranerne bliver også påvirket af udsendelserne, både før, under og efter veteranerne er udsendt. Der gælder nogle særlige forhold for veteraner, som gør at de ikke automatisk er omfattet af kommunens øvrige politikker. Derfor har Helsingør Kommune med støtte fra de mange aktører på veteranområdet udarbejdet denne veteranpolitik, som vi løbende vil evaluere og justere efter behov.

LIDT STATISTIK

For perioden 1948-2020 er der opgjort ca. 114.700 udsendelser i Danmark. Der er i juli 2020 registreret i alt 39.047 veteraner. Veteraner blev dog ikke registreret elektronisk fra før 1992, og det samlede antal personer, der har været udsendt for Danmark fra 1948 til 2020, skønnes derfor at være op mod 60.000. Langt de fleste veteraner er mænd. Aldersfordelingsmæssigt er 11,3 % under 30 år, mens 88,7 % er over 30 år.

Helsingør Kommune har ifølge en opgørelse fra Veterancentret 376 veteraner, der har været udsendt af Forsvarsministeriet i international tjeneste minimum en gang siden 1992.

FORMÅL

Formålet med veteranpolitikken er at definere nogle rammer, inden for hvilke Helsingør Kommune udviser anerkendelse og støtte til kommunens veteraner og deres pårørende. Veteranpolitikken tjener som redskab til at signalere forståelse og vilje til at gøre, hvad der skal til for, at veteranerne, deres nærmeste familie og deres pårørende får så godt et liv som muligt i Helsingør Kommune. Veteranpolitikken fokuserer på fire områder:

- Anerkendelse
- Veteraner og deres kompetencer
- Støtte
- Samarbejde

BILLEDKREDITERING

Forside: eFP hold to afgang **Foto:** Simon Elbeck

Side 3: MINUSMA Chief crew smører flapsene på transportfly C130 2020

Side 4-5: Absalon afrejse fra Frederikshavn Flådestation **Foto:** Emma Kirketerp

Side 6-7: Kabulområdet oktober 2017 **Foto:** Simon Elbeck

ANERKENDELSE AF VORES VETERANER

Personer, der har været udsendt af den danske regering i international tjeneste, har ydet en særlig prisværdig indsats for Danmark og for at fremme lokalt demokrati og fred i verdens brændpunkter. Helsingør Kommune ønsker at anerkende veteranernes indsats og bakker op om de nationale initiativer for veteraner samt de lokale muligheder for støtte til de veteraner og pårørende, der har behov for det.

Langt de fleste veteraner kommer heldigvis styrkede hjem fra deres udsendelse med brugbare erfaringer i bagagen og klar til at genoptage deres civile liv med alt, hvad det indebærer af glæder og forpligtelser i forhold til familie, uddannelse, arbejde mv. Men en del veteraner kommer desværre også hjem med ar på krop og sjæl og tilhørende komplekse problemstillinger, der kræver særlig opmærksomhed og støtte. Her skal samfundet være klar med relevante tilbud. Her har også kommunerne et ansvar for at hjælpe de veteraner, der ikke kan få hverdagslivet til at fungere. Dette ansvar vil Helsingør Kommune gerne tage på sig gennem en veteranpolitik og ved at udpege en veterankoordinator.

Derudover anerkender Helsingør Kommune veteranerne og deres indsats ved at markere flagdagen den 5. september hvert år for alle kommunens veteraner og deres pårørende. Den 5. september er den officielle flagdag for Danmarks udsendte. Det er en anledning til at udtrykke anerkendelse for den vigtige indsats, som Danmarks udsendte yder, og har ydet i en række af verdens konfliktområder siden 1948.

Endelig har Helsingør Kommune også fokus på børn og øvrige pårørende, der bliver påvirket af en udsendelse. I forbindelse med den årlige flagdag, har børn og pårørende flere år været en del af arrangementet. Fra 2020 uddeles der desuden en særlig Børnemedaljen, som er en tak og en anerkendelse af det savn og den bekymring nogle børn oplever under udsendelse. Desuden lægger Helsingør Kommune grund til den årlige veteranmarch i området omkring Kronborg, som er et arrangement for hele familien, der samler penge ind til veteransagen.

VETERANER OG DERES KOMPETENCER

Veteranerne medbringer erfaringer og kompetencer fra deres udsendelser, hvor de har arbejdet med stort ansvar og under pres, og ofte også opøvet nye ledelsesmæssige, tekniske og administrative kompetencer.

Veteranpolitikken er målrettet veteraner bosiddende i Helsingør Kommune samt deres nærmeste familie og deres pårørende. Den retter sig både mod veteraner, som kommer styrkede hjem fra en mission og veteraner, som kommer hjem med behov for støtte. Helsingør Kommune yder en målrettet indsats, når veteranen har behov for råd og vejledning til at komme godt videre i livet. Der findes desuden forskellige nationale tilbud til veteraner med forskellige behov for hjælp og støtte. For at kunne støtte veteraner bedst muligt er det vigtigt, at kommunens medarbejdere har tilstrækkelig viden om og kendskab til veteraners baggrund og særlige forhold. Da veteraner ikke altid giver sig selv til kende som veteraner, er det desuden vigtigt at kunne identificere veteraner blandt borgere med særlige behov.

Indsatsen for veteraner følger de lovgivningsmæssige rammer, som er sat for beskæftigelsesindsatsen generelt. Specifikt i forhold til borgere med veteranbaggrund ønsker Jobcenteret i Helsingør Kommune at møde veteraner med en faglig ballast, som tager højde for den erfaring, de oplevelser samt eventuelle skånebehov, den enkelte veteran har som tidligere udsendt. Helsingør Kommune vil have fokus på at inddrage de hjemvendte udsendtes særlige erfaringer og kompetencer. Endelig har Helsingør Fokus på, at der blandt de pårørende er en nærmeste familie med børn og at familien som helhed har behov for støtte.

STØTTE TIL VORES VETERANER

Der er de seneste år kommet langt større viden om og fokus på, hvordan veteranerne klarer sig efter en udsendelse. De fleste klarer sig godt og kommer hjem med styrkede kompetencer. For nogle opstår der dog behov for hjælp straks efter hjemkomsten – for andre kan der gå flere år, før behovet opstår eller erkendes.

Helsingør Kommune har udpeget en veterankoordinator, der står til rådighed for at hjælpe veteraner videre efter hjemsendelse og til at give råd og vejledning. Veterankoordinatoren fungerer som indgang til kommunen for veteranerne og deres pårørende og er ansat i Jobcenteret. Når der er behov for andre indsatser end dem, som naturligt ligger i jobcenterregi, vil veterankoordinatoren skabe forbindelse til de rette center. Det kan være, når det gælder veteraner, der har udfordringer i forhold til familie, økonomi og misbrug. Erfaringer fra andre kommune viser, at mange veteraner hurtigt kan komme på benene igen, hvis de får den rette hjælp i tide. Helsingør Kommune arbejder for, at støtten til veteraner er koordineret, helhedsorienteret og tager udgangspunkt i den enkelte veterans og dennes nærmeste families behov og ressourcer.

Den hjælp, der er behov for, kan variere fra person til person. Vores veterankoordinator har primært fokus på at hjælpe den enkelte i beskæftigelse og i samarbejde med veteranen finde ud af, hvordan vedkommende bedst kan styrkes. I 2020 trådte en ny wild card-ordning i kraft, som er et skridt for at passe med på PTSD-ramte veteraner. Ordningen betyder, at veteraner og andre tidligere udsendte statsansatte på førtidspension med PTSD eller PTSD-lignende diagnoser ikke bliver frataget retten til førtidspension, selvom de i visse perioder kan arbejde normalt. Det gælder også, selvom deres arbejdsevne forbedres permanent. Hvis de over en længere periode tjener nok til at forsøge sig selv, vil udbetalingen af førtidspensionen stadigvæk blive sat på pause.

SAMARBEJDER

Helsingør Kommune samarbejder med Veterancentret og henviser til dem, når veteranen søger støtte og sociale fællesskaber med ligesindede. Veterancentret støtter soldater, veteraner og deres nærmeste og deres pårørendes særlige behov før, under og efter udsendelse. Her tilbydes først og fremmest støtte til den enkelte soldat, veteran og pårørende. Samtidig arbejder centret for en bred anerkendelse af de danske veteraner, der har gjort en særlig indsats i tjeneste for Danmark. Helsingør Kommune deltager i øvrigt i undervisning og andre arrangementer, som Veterancenteret står for og sørger for at holde sig ajour med tiltag, der måtte være til gavn for kommunens veteraner.

Veterankoordinatoren har tæt samarbejde med Team Job og Virksomhedsservice, hvor en virksomhedskonsulent er specialiseret i at matche veteraner med de rette virksomheder. I de tilfælde hvor en veteran har behov for en specialiseret beskæftigelsesrettet indsats, i form af afklaring til fleksjob eller førtidspension, har veterankoordinatoren samarbejde med kommunens rehabiliteringsteam. Der er også et tæt samarbejde med Centrene for Særlig Social Indsats, Sundhed og Omsorg samt Børn, Unge og Familier, som ved, hvor der bedst sættes ind, når udfordringen kalder på disse indsatsområder. Der er nedsat et fagligt forum, hvor medarbejdere fra de forskellige områder sparrer med hinanden og erfaringsudveksler, så veteranen får bedst mulige støtte. I de tilfælde hvor en veteran har behov for eller er i gang med et helbredsmæssigt behandlingsforløb, vil veterankoordinatoren kunne koordinere kontakten til de sundhedsfaglige samarbejdspartnere som egen læge eller psykiatrien.

Veterankoordinatoren arbejder aktivt med civilsamfundsaktører, bl.a. Dansk Veteransupport, Veteranalliancen og andre relevante aktører og hjælper med at skabe netværk for veteraner og deres pårørende i civilsamfundet.

HELSINGØR
KOMMUNE